

C. Ківалов,

президент Національного університету

«Одеська юридична академія»,

доктор юридичних наук, професор,

академік Національної академії правових наук України,

головний редактор журналу «Юридичний вісник»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ТА ПРИКЛАДНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ВЧЕНИХ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

Важливим напрямом наукової діяльності фахівців Національного університету «Одеська юридична академія» є проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень, що виконуються за рахунок коштів Державного бюджету України на конкурсній основі, який щороку організовується Міністерством освіти і науки України. Сам факт перемоги в зазначеному конкурсі свідчить про високий науковий потенціал та актуальність таких наукових досліджень.

З огляду на те, що в результаті досліджень отримуються вагомі наукові досягнення, які мають важливе значення для розвитку юридичної науки, законодавства й практики його застосування та вирізняються науковою новизною, вирішено присвятити окремий випуск «Юридичного вісника» розкриттю найбільш актуальних питань фундаментальних і прикладних напрацювань.

Упродовж 2016 року фахівцями Національного університету «Одеська юридична академія» розроблялося 7 фундаментальних та 2 прикладні наукові проекти.

Так, у 2016 році завершується фундаментальне наукове дослідження за темою «Міська правова система: загальнотеоретичні, інтегративні та нормативні засади» під науковим керівництвом професора, доктора юридичних наук, члена-кореспондента Національної академії правових наук України, заініціатора кафедри загальнотеоретичної юриспруденції Національного універ-

ситету «Одеська юридична академія» Оборотова Юрія Миколайовича. На основі отриманих результатів представлено проект Закону України «Про правовий статус міст в Україні», у якому сформовано нові підходи до правового регулювання статусу міст в Україні шляхом визначення їх загального, спеціального та виняткового статусу. У пропонованому випуску опубліковано результати розвідок, присвячених міському праву як імунній системі, системному підходу до права та культурному статусу міста Львова.

У 2016 році продовжилось виконання фундаментальної науково-дослідної роботи за темою «Теорія кримінальної законотворчості: концептуальні основи» під керівництвом професора, доктора юридичних наук, члена-кореспондента Національної академії правових наук України, судді Європейського Суду з прав людини ad hoc, засłużеного діяча науки і техніки України, проректора з міжнародних зв'язків Національного університету «Одеська юридична академія» Тулякова В'ячеслава Олексійовича. Цей випуск «Юридичного вісника» розміщує науковий аналіз загальних тенденцій розвитку сучасного кримінального права на прикладах зарубіжних країн, сучасного розуміння ідеології, кримінального проступку в теорії кримінальної законотворчості, нормативності кримінального права та його функцій тощо.

Також у 2016 році продовжилось виконання фундаментальної науково-до-

слідної роботи за темою «Цивільне судочинство у світлі судової реформи в Україні» під науковим керівництвом професора, доктора юридичних наук, адвоката, члена науково-консультативної ради при Верховному Суді України, завідувача кафедри цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія» Голубєвої Неллі Юріївни. У результаті проведених досліджень отримано нове розуміння питання електронних документів як доказів у цивільному процесі, виявлено різні підходи до визначення правового статусу прокурора в цивільному процесі, сформульовано новий підхід до розуміння законності судового рішення тощо. Пропонований випуск містить науково-практичні матеріали, які стосуються розгляду судами справ про перебудову або знесення об'єктів самочинного будівництва, законної сили судового рішення в цивільному процесі, процесуальних особливостей розгляду справ щодо оспорювання батьківства, впливу практики Європейського Суду з прав людини на процес реформування цивільного процесуального законодавства України, процесуальних особливостей зупинення провадження в справі в апеляційній інстанції, виникнення та розвитку інституту апеляції в цивільному процесі.

Також цього року продовжено виконання фундаментальної науково-дослідної роботи за темою «Захист прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет: теоретичні та практичні аспекти» під науковим керівництвом професора, доктора юридичних наук, члена-кореспондента Національної академії правових наук України, засłużеного діяча науки і техніки України, завідувача кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права Національного університету «Одеська юридична академія» Харитонової Олени Іванівни. На підставі проведеного дослідження обґрутовано необхідність удосконалення й законодавчого визначення статусу інтернет-ЗМІ, у сфері діяльності яких plagiat є одним із най-

більш поширених правопорушень, а також визначено доцільність розрізнення власне піратства, «м'якого піратства» та «квазіпіратства». У цьому випуску збірника опубліковано результати розвідок, присвячених порядку використання вільних публічних ліцензій у режимі онлайн, умовам онлайн-ліцензування використання об'єктів права інтелектуальної власності та правовому статусу провайдера за законодавством зарубіжних країн.

У 2016 році закінчується виконання прикладного наукового дослідження за темою «Правова адаптація до умов внутрішнього ринку ЄС в аспекті імплементації Угоди про асоціацію ЄС – Україна» під науковим керівництвом професора, доктора юридичних наук, члена-кореспондента Національної академії правових наук України, засłużеного діяча науки і техніки України, завідувача кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія» Харитонова Євгена Олеговича. У межах цього дослідження розроблено пропозиції щодо удосконалення інститутів цивільного права, необхідних для адаптації цивільного законодавства та Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, а також знайдено відповіді на питання про те, якою є правова основа регулювання ринку Європейського Союзу, що мається на увазі під правовою адаптацією, чи існує цивілізаційна сумісність України та Європейського Союзу, чи придатні вітчизняні концепції цивільного права й законодавство для адаптації до умов внутрішнього ринку Європейського Союзу, якими є принципи зазначеної адаптації. Пропонований випуск містить науково-практичні розвідки стосовно категорій «приватне право», «цивільне право» й «цивільне законодавство» в контексті адаптації до умов внутрішнього ринку Європейського Союзу, правоможностей та обов'язків довірчого власника за цивільним законодавством України і Модельними правилами європейського приватного права, а також змісту

принципу договірної свободи згідно з останніми.

Крім того, у 2016 році закінчується виконання прикладного наукового дослідження за темою «Комплексне дослідження забезпечення ефективності досудового провадження», керівником якого є професор, доктор юридичних наук, член-кореспондент Національної академії правових наук України, завідувач кафедри криміналістики Національного університету «Одеська юридична академія» Тіщенко Валерій Володимирович. За результатами проведеного дослідження встановлено, що ефективність механізму реалізації заходів забезпечення кримінального провадження для дотримання балансу публічних і приватних інтересів у кримінальному провадженні не може оцінюватись лише щодо діяльності владних суб'єктів; з'ясовано, що в основу терміна «невербальна інформація» покладено дані про зв'язок між зовнішніми й внутрішніми ознаками людини; доведено, що отримана слідчим на основі вивчення кримінальної сторони спілкування учасників кримінального провадження інформація є складником криміналістичної інформації. У цьому випуску збірника опубліковано наукові статті, присвячені правовій визначеності та ефективності правореалізації за участю адвоката в судово-контрольних провадженнях у досудовому розслідуванні, особливостям визначення юридичної підстави огляду транспортного засобу, праву на свободу й особисту недоторканність як засобу забезпечення ефективності досудового розслідування, конструюванню системи заходів кримінально-процесуальної відповідальності, а також організації взаємодії органів досудового розслідування.

Тематична спрямованість «Юридичного вісника» дає змогу об'єднати творчу діяльність правників навколо дослідження найактуальніших проблем. Належний рівень науково-дослідницької роботи Національного університету «Одеська юридична академія» забезпечується через діяльність науково-дослідної частини, яка безпосередньо підпорядкована проректору з наукової роботи. При цьому як розвиток Одеської школи права в 2016 році було створено унікальний підрозділ Національного університету «Одеська юридична академія» – Науково-експертний центр, покликаний проводити наукові експертизи, розробляти проекти нормативних актів, готувати на основі наукового аналізу пропозиції до наявних проектів нормативних актів на замовлення органів державної влади й місцевого самоврядування, підприємств, організацій та громадян, а також надавати правову допомогу в організації малого й середнього бізнесу, юридичний супровід господарської діяльності. Центр як унікальний підрозділ Національного університету «Одеська юридична академія» відкритий до співпраці на договірній основі з усіма зацікавленими фізичними та юридичними особами для вирішення юридичних проблем підвищеного рівня складності.

Переконаний, що саме завдяки підіймій співпраці висококваліфікованих учених і практичних фахівців у галузі права видання стане джерелом актуальної наукової інформації та засобом обміну практичним досвідом серед правознавців, а також сприятиме успішному вирішенню завдань, що стоять перед сучасною правничиною наукової практикою.